

POSTANOWIENIE

Dnia 22 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Grubba

w sprawie **T.R.**

oskarżonego z art. 158 § 1 k.k. i inne

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

w dniu 22 listopada 2017 r.,

kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w [...] z dnia 24 lutego 2017 r., zmieniającego wyrok

Sądu Rejonowego w [...] z dnia 19 lipca 2016 r., .

1. oddalić kasację uznając ją za oczywiście bezzasadną,

**2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. K. Kancelaria
adwokacka w [...] - kwotę 442,80 zł (czterysta czterdzieści dwa
złote osiemdziesiąt groszy), w tym 23% podatku VAT, tytułem
wynagrodzenia dla obrońcy wyznaczonego z urzędu za
sporządzenie i wniesienie kasacji,**

**3. zwolnić T.R. od ponoszenia kosztów sądowych
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 lipca 2016 r. Sąd Rejonowy w [...] uznał **T.R.** za
winnego tego, że:

- I. w bliżej nieustalonym czasie w okresie listopada-grudnia 2015 roku
w [...] działając wspólnie i w porozumieniu z F. S. wzięli udział w
pobicu A. K., uderzając go oraz kopiąc po całym ciele, czym

spowodowali obrażenia ciała w postaci: stłuczenia powłok klatki piersiowej, stłuczenia powłok rąk okolicy przedramienia lewego ze złamaniem wieloodłamowym trzonu kości łokciowej lewej, czyli obrażenia naruszające czynności narządów ciała na okres trwający dłużej niż 7 dni, przy czym T. R. czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu kary pozbawienia wolności w okresie od 14 stycznia 2011 roku do 10 kwietnia 2015 roku z wyroku Sądu Rejonowego w [...] zmienionego wyrokiem Sądu Okręgowego w [...] z dnia 25 listopada 2011 roku 1 – za umyślne przestępstwo podobne, tj. o przestępstwo z art.158 § 1 k.k. w zw. z art.64 § 1 k.k.

i wymierzył karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności,

- II. w bliżej nieustalonym czasie w sierpniu 2015 roku w [...] pobił A. W. podnosząc do góry, trzymając rękoma za małżowiny uszu, uderzając otwartymi dłońmi w małżowiny uszne, przewracając ją na ziemię i kopiąc nogami po całym ciele, na skutek czego doznała ona: pourazowego niedosłuchu ucha prawego, czyli obrażeń naruszających czynności narządów ciała na okres przekraczający 7 dni, przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu kary pozbawienia wolności w okresie od 14 stycznia 2011 roku do 10 kwietnia 2015 roku z wyroku Sądu Rejonowego w [...]zmienionego wyrokiem Sądu Okręgowego w [...] z dnia 25 listopada 2011 roku - za umyślne przestępstwo podobne, tj. o przestępstwo z art.157 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

i wymierzył karę 2 lat pozbawienia wolności,

- III. w bliżej nieustalonym czasie w sierpniu 2015 roku w [...] uderzył drewnianym taboretą w okolice głowy Z. Ż., który na skutek tego doznał obrażeń ciała w postaci rany tłuczonej na szczycie głowy w linii strzałkowej około 5 cm, czyli obrażeń naruszających czynności ciała na okres nieprzekraczający 7 dni, przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu kary pozbawienia wolności w okresie od 14 stycznia 2011 roku do 10 kwietnia 2015 roku z wyroku Sądu Rejonowego w [...] zmienionego wyrokiem Sądu

Okręgowego w [...] z dnia 25 listopada 2011 roku - za umyślne przestępstwo podobne, tj. o przestępstwo z art.157 §2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

i wymierzył karę 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności,

- IV. w bliżej nieustalonym czasie we wrześniu 2015 roku w [...] przywłaszczył sobie kosę spalinową model BC520S wartości 498 zł na szkodę A. P., przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu kary pozbawienia wolności w okresie od 14 stycznia 2011 roku do 10 kwietnia 2015 roku z wyroku Sądu Rejonowego w [...] zmienionego wyrokiem Sądu Okręgowego w [...] z dnia 25 listopada 2011 roku - za umyślne przestępstwo podobne, tj. o przestępstwo z art.284 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

i wymierzył karę 4 miesięcy pozbawienia wolności,

- V. w dniu 29 września 2015 roku w [...] pobił A. W. przewracając ją na ziemię, siedząc na niej okrakiem, blokując kolanami ramiona, uderzając pięściami po głowie, twarzy, klatce piersiowej w okolicach żeber po stronie lewej oraz uciskając dłońią krtań, na skutek czego doznała ona: urazu twarzoczaszki i klatki piersiowej, złamania żebra VII po stronie lewej, czyli obrażeń naruszających czynności narządów ciała na okres przekraczający 7 dni, przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu kary pozbawienia wolności w okresie od 14 stycznia 2011 roku do 10 kwietnia 2015 roku z wyroku Sądu Rejonowego w [...] 1 zmienionego wyrokiem Sądu Okręgowego w [...] z dnia 25 listopada 2011 roku - za umyślne przestępstwo podobne, to jest o przestępstwo z art.157 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

i wymierzył karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności,

- VI. w dniu 29 września 2015 roku w [...] znieważył A. W. słowami obraźliwymi, to jest o przestępstwo z art. 216 § 1 k.k.

i wymierzył karę 4 miesięcy ograniczenia wolności polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie,

- VII. w dniu 29 września 2015 roku w [...] używał wobec A. W. groźby bezprawnej pozbawienia życia jej oraz jej syna w celu wywarcia wpływu na w/w jako świadka, aby nie zgłaszała pobicia na policję, przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu kary pozbawienia wolności w okresie od 14 stycznia 2011 roku do 10 kwietnia 2015 roku z wyroku Sądu Rejonowego w [...] zmienionego wyrokiem Sądu Okręgowego w [...] z dnia 25 listopada 2011 roku - za umyślne przestępstwo podobne, tj. o jest o przestępstwo z art. 245 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

i wymierzył karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności,

- VIII. w dniu 18 października 2015 r. w [...] naruszył nietykalność cielesną A.W. w ten sposób, że trzykrotnie uderzył ją ręką w twarz, przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu kary pozbawienia wolności w okresie od 14 stycznia 2011 roku do 10 kwietnia 2015 roku z wyroku Sądu Rejonowego w [...] zmienionego wyrokiem Sądu Okręgowego w [...] z dnia 25 listopada 2011 roku - za umyślne przestępstwo podobne, tj. o przestępstwo z art. 217 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

i wymierzył karę 4 miesięcy pozbawienia wolności,

- IX. w dniu 29 listopada 2015 roku w [...] groził M.P. pozbawieniem życia, przy czym groźba ta wzbudziła w zagrożonym uzasadnioną obawę, że zostanie spełniona oraz znieważał M. P. słowami obraźliwymi, przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu kary pozbawienia wolności w okresie od 14 stycznia 2011 roku do 10 kwietnia 2015 roku z wyroku Sądu Rejonowego w [...] zmienionego wyrokiem Sądu Okręgowego w [...] z dnia 25 listopada 2011 roku - za umyślne przestępstwo podobne, tj. o przestępstwo z art.190 § 1 k.k. i z art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art.64 § 1 k.k.

i wymierzył karę roku pozbawienia wolności,

- X. w bliżej nieustalonym czasie w okresie listopada-grudnia 2015 roku w [...] używał wobec A. K. groźby bezprawnej pozbawienia życia w

celu wywarcia wpływu na w/w jako świadka, aby nie zgłaszał pobicia na Policję, przy czym T. R. czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu kary pozbawienia wolności w okresie od 14 stycznia 2011 roku do 10 kwietnia 2015 roku z wyroku Sądu Rejonowego w [...] zmienionego wyrokiem Sądu Okręgowego w [...] z dnia 25 listopada 2011 roku - za umyślne przestępstwo podobne, tj. o przestępstwo z art. 245 kk w zw. z art. 64 § 1 k.k.

i wymierzył karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

W konsekwencji Sąd orzekł wobec T.R. karę łączną 7 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, zaliczając na jej poczet okres tymczasowego aresztowania, nadto Sąd orzekł nawiązkę na rzecz pokrzywdzonej A. W. w kwocie 1 000 zł oraz uniewinnił oskarżonego od zarzuconego mu w punkcie VIII aktu oskarżenia przestępstwa polegającego na tym, że w bliżej nieustalonym czasie w okresie września – października 2015 roku w [...] działając w warunkach powrotu do przestępstwa zabrał z portfela w celu przywłaszczenia pieniądze w kwocie 700 zł na szkodę Z. D. tj. od popełnienia przestępstwa z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 k.k.

Apelację od w/w wyroku wniósł oskarżyciel publiczny, obrońca oskarżonego T.R. oraz sam oskarżony.

Prokurator w swej apelacji zarzucił:

a) obrazę przepisów prawa procesowego mającą wpływ na treść orzeczenia, a w szczególności art. 7 k.p.k. poprzez brak należytej oceny przeprowadzonych dowodów wobec ich wzajemnych sprzeczności, w szczególności zaś niezasadne danie wiary wyjaśnieniom oskarżonego T.R. i odmówienie wiary zeznaniom świadka Z. D. i A. K. z których wynika, że T.R. przyznał się wobec A. K. do kradzieży pieniędzy na szkodę Z. D. i w konsekwencji uniewinnienie oskarżonego T.R. od zarzutu popełnienia czynu opisanego w punkcie VIII aktu oskarżenia

b) rażącą niewspółmierność kary przez wymierzenie oskarżonemu T.R.:

- za przestępstwo z art. 157 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk opisane w punkcie II aktu oskarżenia kary 2 lat pozbawienia wolności,

- za przestępstwo z art. 284 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk opisane w punkcie IV aktu oskarżenia kary 4 miesięcy pozbawienia wolności,

- za przestępstwo z art. 245 kk w zw. z art. 64 § 1 kk opisane w punkcie VII aktu oskarżenia kary 1 roku 6 miesięcy pozbawienia wolności,

- za przestępstwo z art. 245 kk w zw. z art. 64 § 1 kk opisane w punkcie XI aktu oskarżenia kary 2 lat pozbawienia wolności,

oraz

- poprzez wymierzenie kary łącznej w wymiarze 7 lat 6 miesięcy pozbawienia wolności w miejsce orzeczonych jednostkowych kar pozbawienia wolności i kary ograniczenia wolności, która to kara jest niewspółmiernie łagodna w stosunku do stopnia winy, społecznej szkodliwości czynów oraz nie uwzględnia wymogów w zakresie prewencji indywidualnej oraz potrzeb w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Podnosząc powyższe wniośł o:

- a) uchylenie wyroku w części dot. rozstrzygnięcia o uniewinnieniu oskarżonego i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w [...] do ponownego rozpoznania,

- b) zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie rozstrzygnięć zawartych:

- w punkcie IV wyroku poprzez orzeczenie kary 2 lat 6 miesięcy pozbawienia wolności

- w punkcie VII wyroku poprzez orzeczenie kary roku pozbawienia wolności

- w punkcie XIV wyroku poprzez orzeczenie kary 2 lat 3 miesięcy pozbawienia wolności

- w punkcie XX wyroku poprzez orzeczenie kary 2 lat 3 miesięcy pozbawienia wolności

oraz o zmianę rozstrzygnięcia dot. wymiaru kary łącznej zawartego w punkcie XXI wyroku poprzez orzeczenie kary łącznej 10 lat pozbawienia wolności.

Obrońca T.R. w apelacji zarzucił:

- a) obrazę przepisów postępowania mogącą mieć wpływ na treść wyroku poprzez dowolną ocenę dowodów, wybiórcze potraktowanie materiału dowodowego, oparcie wyroku na okolicznościach obciążających oskarżonego z pominięciem wyjaśnień samego oskarżonego, błędne uznanie, że wszystkie złożone przez świadków zeznania są wiarygodne,

- b) orzeczenie niewspółmiernej, niesprawiedliwej i zbyt surowej kary,

c) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia a mogących mieć wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia poprzez ustalenie, że wyjaśnienia oskarżonego T.R. nie zasługują na wiarygodność, błędne uznanie, że oskarżony dokonał pobicia A. W., Z. Ż. błędne przyjęcie, że oskarżony dokonał przywłaszczenia mienia A. P. oraz wniósł o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji ewentualnie o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez znaczne złagodzenie kary łącznej pozbawienia wolności.

T.R. w osobistej apelacji wniósł aby Sąd Okręgowy rozpatrzył sprawę i podjął właściwą decyzję, gdyż Sąd I instancji popełnił dużo błędów oraz przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Wyrokiem z dnia 24 lutego 2017 r. Sąd Okręgowy w [...]:

I. uchylił zaskarżony wyrok w części dotyczącej zarzutu z punktu VIII aktu oskarżenia przeciwko T.R. i w tym zakresie sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w [...] do ponownego rozpoznania

II. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1. uchylił rozstrzygnięcia z punktów VII, VIII, XXI, XXII, XXIII zaskarżonego wyroku,

2. orzekając w granicach zarzutu z punktu IV aktu oskarżenia, uznał oskarżonego T.R. za winnego tego, że w bliżej nieustalonym czasie we wrześniu 2015 r. w [...] przywłaszczył sobie kosę spalinową model BC520S wartości 498 zł na szkodę A. co stanowi wykroczenie z art. 119§1 k.w. i za to na podstawie art. 119§1 k.w. wymierzył mu karę 30 dni aresztu,

3. orzeczoną w punkcie IV wyroku karę za przestępstwo zarzucane w punkcie II aktu oskarżenia podwyższył do 2 lat 6 miesięcy pozbawienia wolności,

4. orzeczoną w punkcie XIV karę za przestępstwo zarzucane w punkcie VII aktu oskarżenia podwyższył do 2 lat 6 miesięcy pozbawienia wolności,

5. orzeczoną w punkcie XX karę za przestępstwo zarzucane w punkcie XI aktu oskarżenia podwyższył do 2 lat 3 miesięcy pozbawienia wolności,

6. wymierzył oskarżonemu T.R. karę łączną 9 lat pozbawienia wolności.

III. w pozostałym zakresie Sąd utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Od wyroku Sądu Okręgowego kasację wniósł obrońca skazanego T.R., który zarzucił wyrokowi Sądu II instancji:

- rażące naruszenie prawa, które mogło mieć wpływ na treść orzeczenia tj. art. 202 k.p.k. w zw. z art. 193 k.p.k. poprzez nie przeprowadzenie przez Sąd dowodu z opinii biegłych lekarzy psychiatrów na okoliczność ustalenia stanu zdrowia psychicznego skazanego, w sytuacji gdy z materiału dowodowego wynika, że często i obficie spożywa on alkohol, co mogło mieć wpływ na zaburzenia osobowości oraz na poczytalność oskarżonego,

- rażące naruszenie prawa, które mogło mieć wpływ na treść orzeczenia tj. art. 391 § 1 k.p.k. poprzez uniemożliwienie świadkowi M. L. wypowiedzenie się, czy podtrzymuje swoje zeznania złożone w postępowaniu przygotowawczym i wyjaśnienie rozbieżności,

- rażące naruszenie prawa, które mogło mieć wpływ na treść orzeczenia tj. art. 390 § 2 k.p.k. w zw. z art. 375 § 2 k.p.k. poprzez uniemożliwienie skazanemu złożenie wyjaśnień co do przeprowadzonego pod jego nieobecność dowodu z zeznań świadka A.W. bezpośrednio po odczytaniu skazanemu złożonych zeznań, a dopuszczenie do tych wyjaśnień dopiero na kolejnej rozprawie, co ze względu na upływ czasu mogło wpłynąć na nieustosunkowanie się przez skazanego do odczytanych zeznań,

- rażące naruszenie prawa, które mogło mieć wpływ na treść orzeczenia tj. art. 192 § 2 k.p.k. poprzez przesłuchanie świadka A.W. bez udziału biegłego psychologa, gdy istniały istotne wątpliwości do stanu psychicznego świadka,

- rażące naruszenie prawa, które mogło mieć wpływ na treść orzeczenia tj. art. 424 k.p.k. poprzez nie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku zarówno przez Sąd I instancji, jak i przez Sąd II Instancji i poprzestanie na wymieniu zastosowanych przepisów, w sytuacji gdy wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku powinno polegać na argumentacji przemawiającej za przyjęciem zastosowanej kwalifikacji prawnej przypisanych czynów, co w konsekwencji doprowadziło do niemożności postawienia zarzutów wyrokom obu instancji w zakresie naruszenia przepisów prawa materialnego.

W konkluzji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w [...] do ponownego rozpoznania oraz o wstrzymanie wykonania zaskarżonego wyroku.

W odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Rejonowej w [...] wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Wniesiona kasacja jest bezzasadna w stopniu oczywistym, co uzasadniało jej rozpoznanie na posiedzeniu w trybie art. 535§3 k.p.k.

Podkreślić wypada, dla porządku, że kasacja jest nadzwyczajnym środkiem odwoławczym, przesłanki wniesienia którego są dużo bardziej restrykcyjnie ukształtowane, niż ma to miejsce w przypadku apelacji. Zgodnie bowiem z przepisem art. 523§1 k.p.k. kasacja może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. O rażącym naruszeniu prawa w znaczeniu tego przepisu można mówić tylko w odniesieniu do jego bardzo poważnego naruszenia, zbliżonego do znaczenia o randze bezwzględnej przyczyny odwoławczej. Te wymogi, aby uchybienia powyższego rodzaju były rażące oraz by mogły mieć istotny wpływ na treść orzeczenia muszą być spełnione kumulatywnie. Nie jest zatem podstawą uwzględnienia kasacji samo stwierdzenie, iż Sąd odwoławczy dopuścił się rażącego naruszenia prawa, jeżeli w realiach danej sprawy nie da się wykazać, że uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego kasacją orzeczenia.

Najistotniejsze jednak, w kontekście zarzutów postawionych w niniejszej kasacji, jest to, że ta skarga o charakterze nadzwyczajnym, zgodnie z dyspozycją art. 519 k.p.k. wniesiona może być jedynie od orzeczenia sądu odwoławczego (a w szerszym zakresie wyłącznie w sytuacji podniesienia uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k.). Tymczasem, w niniejszej sprawie postawiono zarzuty skierowane wyłącznie do sposobu procedowania przed Sądem I instancji, co ze wskazanego wyżej względu, było niedopuszczalne. Już samo to czyniło kasację oczywiście bezzasadną.

W tej sytuacji już tylko niejako na marginesie zauważyć należy, że wbrew twierdzeniom skarżącego orzekające w sprawie Sądy nie dopuściły się naruszenia art. 202 k.p.k. w zw. z art. 193 k.p.k. Przepisy te nie nakładają bowiem na sąd obowiązku uzyskiwania opinii o stanie zdrowia psychicznego każdego podejrzanego, a jedynie wskazują na tryb uzyskiwania opinii biegłych psychiatrów.

To do organu prowadzącego postępowanie należy ocena, czy zachodzą okoliczności wskazujące na wątpliwości co do poczytalności podejrzanego, co w konsekwencji powoduje obowiązek zasięgnięcia takiej opinii.

Zauważyć należy, że podnoszone przez obrońcę okoliczności, związane z uzależnieniem skazanego od alkoholu, nie nasuwają żadnych wątpliwości co do zdolności ponoszenia przez niego odpowiedzialności karnej w związku z treścią art. 31 k.k. W orzecznictwie podnosi się konsekwentnie, że sam fakt występowania choroby alkoholowej i uzależnienia od alkoholu, **jak i jego nadużywanie**, nawet jeśli byłyby połączone z leczeniem odwykowym, nie rodzą jeszcze uzasadnionych wątpliwości co do zdolności do rozpoznania znaczenia popełnionych czynów, czy pokierowania przez oskarżonego swoim zachowaniem *tempore criminis*, chyba że towarzyszące temu okoliczności nasuwałyby przypuszczenie, iż oskarżony jest upośledzony umysłowo lub chory psychicznie albo też, że jego czynności psychiczne z innych powodów uległy zakłóceniu. W toku zarówno postępowania przygotowawczego, jak i sądowego, nie zaistniały żadne zdarzenia rodzące wątpliwości co do tego, czy T.R. w czasie popełniania przypisanych czynów był poczytalny – nie leczył się psychiatrycznie (k. 34), nie przedstawił też żadnych okoliczności, które wskazywałyby na mankamenty lub deficyty jego zdrowia psychicznego. Nie można też mówić, iż występują u niego symptomy psychodegradacji alkoholowej. Na wcześniejszych etapach postępowania nie podnosiła też tych okoliczności obrona.

W świetle powyższego stwierdzić należy, że zaburzenia wynikające z uzależnienia od alkoholu, które nie są równoznaczne z upośledzeniem umysłowym, czy chorobą psychiczną, nie obligują sądu do występowania o opinię o stanie zdrowia psychicznego skazanego, a co za tym idzie, wyznaczania mu obrońcy na mocy art. 79 k.p.k.

Odnosząc się do zarzutu uniemożliwienia świadkowi M. L. wypowiedzenia się czy podtrzymuje swoje zeznania złożone w postępowaniu przygotowawczym i wyjaśnienie rozbieżności, podnieść trzeba, że faktycznie doszło do obrazy prawa w tym zakresie, jednak nie jest ona rażąca. Z protokołu rozprawy z dnia 24 maja 2016r. (k. 236v) wynika, że w trybie art. 391§1 k.p.k. odczytano świadkowi zeznania na k. 142 – 143 (k. 216-217 tom IV) zbioru B od słów: „Znam A.W.” do słów: mój

syn wybiegł i on uciekł”. Po odczytaniu tych zeznań świadek w ogóle nie odniosła się do odczytanych jej zeznań odpowiadając od razu na pytania skazanego T.R..

Z uwagi jednak na treść odczytanych zeznań tzn. brak w nich sprzeczności z tymi złożonymi na rozprawie, uznać należy, że nie miało to wpływu na treść wyroku.

Za bezzasadny należy ocenić zarzut obrońcy polegający na uniemożliwieniu skazanemu złożenia wyjaśnień co do przeprowadzonego pod jego nieobecność dowodu z zeznań świadka A.W.

Z akt sprawy wynika, że na rozprawie w dniu 24 maja 2016r. na podstawie art. 390§2 k.p.k. Sąd postanowił odebrać zeznania od świadka A.W. pod nieobecność oskarżonego T.R., gdyż jego obecność mogłaby wpływać krępująco na świadka (k. 237). Po przesłuchaniu A.W. pytania do w/w kierował obrońca T.R. (k. 239), następnie poinformowano T.R. o treści zeznań A.W. poprzez ich odczytanie (k. 239), po czym ze względu na późną porę rozprawę przerwano (k. 239). Na kolejnej rozprawie w dniu 21 czerwca 2016r. T.R. pouczony przez Sąd o możliwości złożenia wyjaśnień co do przeprowadzonego pod jego nieobecność dowodu, oświadczył, że nie korzysta z tego prawa i nie chce ustosunkowywać się do zeznań A.W. (k. 322v). W przypadku gdyby skazany chciał złożyć wyjaśnienia i nie pamiętał treści zeznań świadka, mógł poinformować o tym Sąd i wnosić o ponowne odczytanie tych zeznań, czy przypomnienie mu ich fragmentów. Trudno zatem mówić, aby w opisywanej sytuacji doszło do naruszenia przez Sąd przepisów postępowania.

Również oczywiście bezzasadny jest zarzut rażącego naruszenia art. 192§2 k.p.k. poprzez przesłuchanie świadka A.W. bez udziału biegłego psychologa, gdy zdaniem obrońcy istniały istotne wątpliwości do stanu psychicznego świadka.

W orzecznictwie podkreśla się, że przedmiotem czynności i stanowiska zajętego przez biegłego biorącego udział w przesłuchaniu świadka na podstawie art. 192§2 k.p.k. nie może być ocena wiarygodności zeznań, lecz potwierdzenie lub wykluczenie występowania takich cech stanu psychicznego świadka, które mogą wpływać na treść zeznań, i to tylko wówczas, gdy rozpoznanie tego stanu, jak i ustalenie możliwości oraz rozległości jego wpływu na treść relacji świadka, wymaga wiadomości specjalnych. Z możliwości przewidzianej w art. 192§2 k.p.k. sąd korzysta w sytuacji, gdy istnieją uzasadnione wątpliwości co do stanu psychicznego

świadka, jego stanu rozwoju umysłowego, zdolności postrzegania lub odtwarzania przez niego spostrzeżeń, a wystąpienie takich wątpliwości wymaga uprawdopodobnienia. Innymi słowy, chodzi o powstanie rozsądnych w świetle doświadczenia życiowego i wskazań wiedzy wątpliwości, czy wskazane stany psychiczne świadka nie rzutują ujemnie na treść jego zeznań.

W niniejszej sprawie Sąd Rejonowy bezpośrednio stykający się z osobowymi źródłami dowodowymi tego rodzaju wątpliwości nie dostrzegł, a także i obrońca - poza gołosłownym odwołaniem się do swego odczucia, którego nie mógł wesprzeć nawet wrażeniem opartym na kontakcie z tym świadkiem, gdyż autor kasacji nie brał przecież udziału w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji - nie wykazał potrzeby przeprowadzania tych dowodów z udziałem biegłego lekarza lub biegłego psychologa. Całkowitym nieporozumieniem jest zaś twierdzenie, iż samoistnym źródłem, uzasadniającym powstanie tego typu wątpliwości jest spożywanie przez świadka alkoholu, czy środków psychotropowych.

Nietrafny jest także zarzut obrazy art. 424 k.p.k. Co prawda uzasadnienie orzeczenia reformatoryjnego powinno spełniać cechy takie, jak dokument sporządzany przez sąd I instancji, ale tylko w tym zakresie, w jakim sąd odwoławczy dokonuje zmiany zaskarżonego orzeczenia. W niniejszej sprawie, zmiany te dotyczyły przede wszystkim wymiaru kary i trudno przyjąć, że w tym zakresie uzasadnienie to jest dotknięte tak istotnymi wadami, że powinny one być potraktowane jako stanowiące rażące naruszenie prawa. Natomiast argumentacja w tym zakresie autora kasacji przedstawiona w zarzucie 5, ewidentnie mogła być podniesiona, ale jedynie wcześniej, w ramach apelacji. To bowiem na sądzie I instancji ciążył obowiązek wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku. Na gruncie tej sprawy, w odniesieniu do Sądu Odwoławczego, mogło to dotyczyć jedynie zmiany kwalifikacji czynu IV na wykroczenie z art. 119§1 k.w. i w tym zakresie Sąd przedstawił adekwatne uzasadnienie.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy, orzekł jak na wstępie.